

II.2 АНАЛИЗ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ПРОУЧВАНИЯТА ПО ВИДОВЕ ПТИЦИ

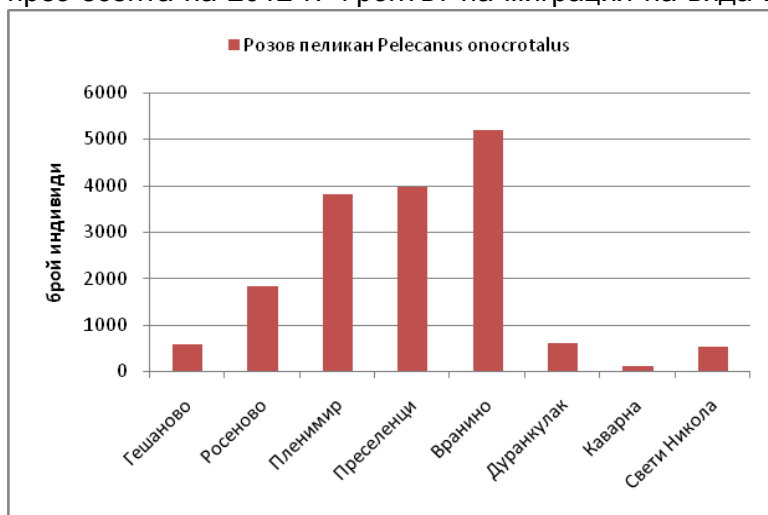
I Рееци се мигриращи птици

Розов пеликан *Pelecanus onocrotalus*

Визуално проучване на дневната миграция

Численост и фронт на миграцията през Южна България и Добруджа

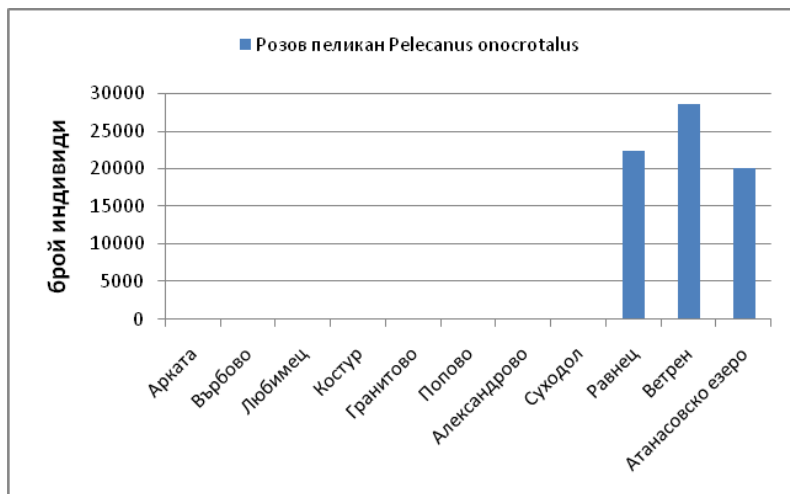
По време на есенната миграция 2012 г. през Южна България са установени да прелитат около 51000 индивида. Броят е ориентиран, тъй като в Бургаските езера през целия период на миграция се бяха установили близо 4000 розови пеликана, които интензивно прелитаха между езерата. По тази причина в посочената по-горе цифра са включени само птиците, за които е сигурно, че мигрират и не се задържат в езерата. Броят на установените индивиди надвишава значително максималния брой пеликани установяван да прелитат над наблюдателна точка Атанасовско езеро (Michev et al., 2011). Затова бе отправено запитване към центъра за наблюдение на миграцията в Ейлат, Израел. От там ни бе съобщено, че през тази година над наблюдателната точка в Ейлат са регистрирани 55000 мигриращи розови пеликани. Възможно е от предпазливост част от пеликаните прелетели през Бургаския регион да не са отчетени като мигриращи, затова цифрата от 51000 може да се приеме като сигурния минимум прелетели птици през Южна България през есента на 2012 г. Фронтът на миграция на вида в Южна България е изключително концентриран в Бургаския регион между Равнец и Атанасовско езеро, като най-голям брой птици са отчетени над наблюдателната точка в Равнец, на около 10 км западно от Атанасовското езеро (фиг.12Б). Възможно е при дългогодишните наблюдения на миграцията на Атанасовско езеро редовно да са пропускани определен брой прелитащи розови пеликани и действителната обща численост на мигриращите розови пеликани да е между 40 и 50 хиляди.

А/ Добруджа

Б/ Южна България

През наблюдателните точки в Добруджа през есента на 2012 г. са регистрирани 16599 мигриращи розови пеликани, което е 1/3 от птиците, преминали през Бургаския регион (фиг. 12А). Основната част от розовите пеликани в Добруджа са регистрирани на наблюдателната точка при село Вранино, която не бе проучвана през 2011 г. На наблюдателната точка при Пленимир са регистрирани приблизително същият брой мигриращи розови пеликани както през 2011 г., а значителни числености са

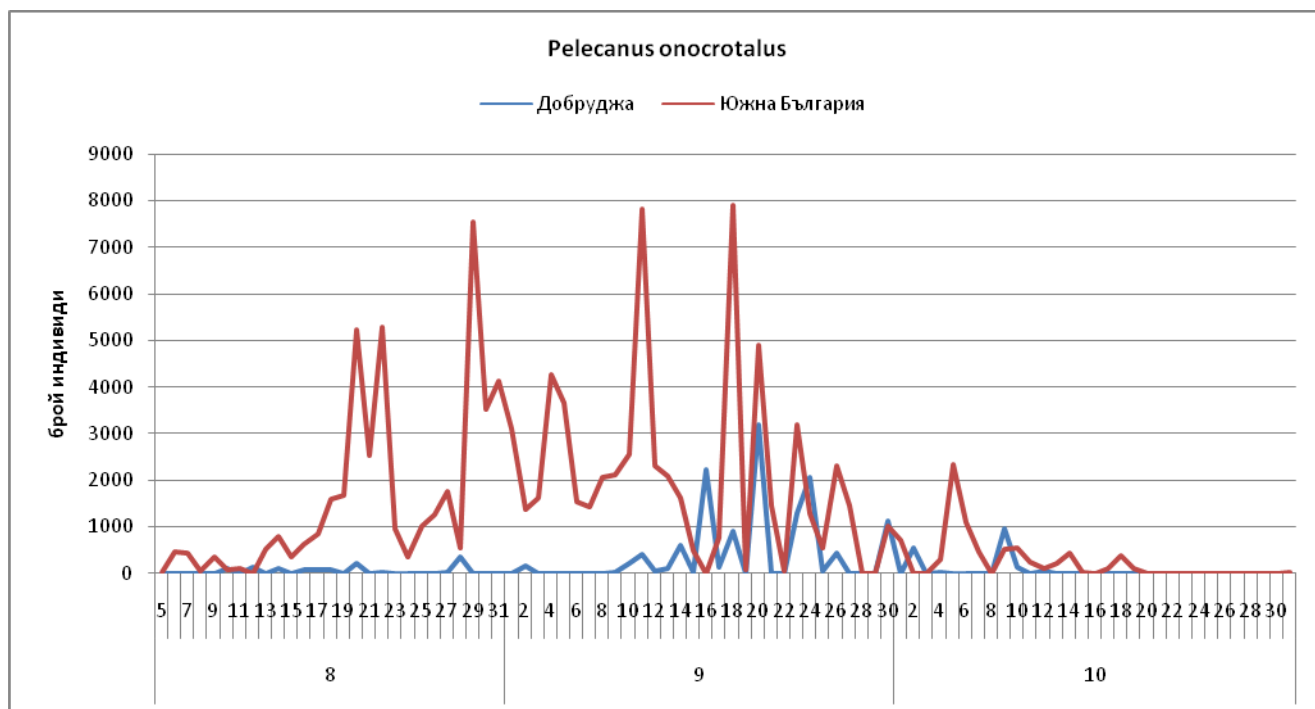
Фигура 12. Фронт на миграцията на розовия пеликан през Южна България и Добруджа през есента на 2012 г.

регистрирани и на наблюдателните точки Росеново, Преселенци, които не са проучвани цялостно през 2012 г. При село Гешаново също са регистрирани мигриращи розови пеликани, макар през есента на 2011 г. видът да не е наблюдаван да мигрира от там. При Дуранкулак през есента на 2012 г. са наблюдавани да мигрират три пъти повече пеликани в сравнение с 2011 г. Тези данни потвърждават, че миграцията на розовия пеликан в Северна България се концентрира в Добруджа. От друга страна над Добруджа пеликаните не са в такава степен концентрирани, както в района на Бургаските езера, но прелитат над цялата ѝ територия, като по-интензивния прелет е в източната част - най-общо между град Добрич и черноморския бряг.

Интензивност и динамика на прелета на вида в периода на изследването

Сезонна динамика

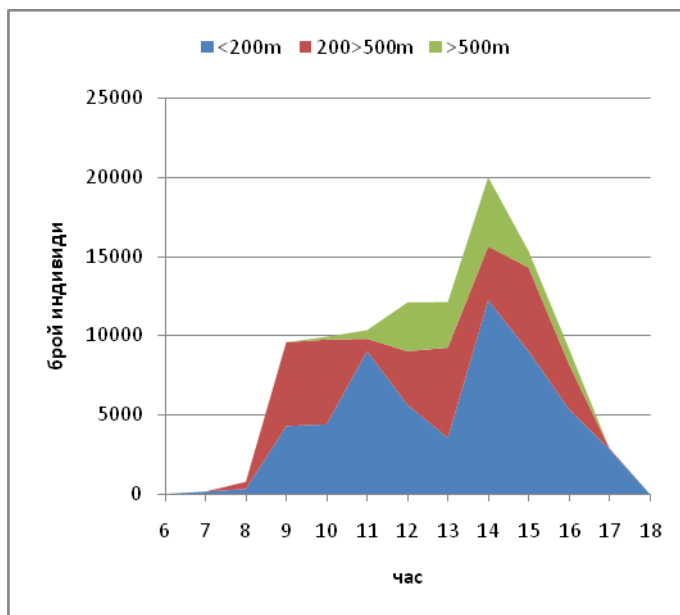
В Южна България основната част от розовите пеликани са преминали през месец септември, като интензивен прелет е наблюдаван и във втората половина на август 2012 г. (фиг. 13). В Добруджа основната част от розовите пеликани са преминали също през месец септември, като 20.9.2012 г. се преминала най-много птици за един ден – 3192 индивида. Най-рано розови пеликани са регистрирани на наблюдателната точка Ветрен – на 5.8.2011 г. (34 индивида), а най-късно са наблюдавани на 22.10.2012 г. – 3 птици на наблюдателната точка в Пленимир. Максимална дневна численост е отчетена на 11.9.2011 г. на Ветрен – 6138 индивида. В Добруджа максималната дневна численост на розовия пеликан е регистрирана на 16.9.2012 г. при Вранино – 2233 индивида. На същата дата през 2011 г- е регистрирана максималната дневна численост на прелетели розови пеликани на наблюдателната точка Пленимир през есента на 2012 г. Не може да се установи пряка връзка между сезонната динамика на розовия пеликан в Южна България и Добруджа. Докато интензивния прелет в Добруджа е регистриран през септември, то в района на Бургаските езера интензивен прелет се наблюдава още от втората половина на август.

Фигура 13. Сезонна динамика на прелета на розовия пеликан през есента на 2012 г.

Дневна динамика

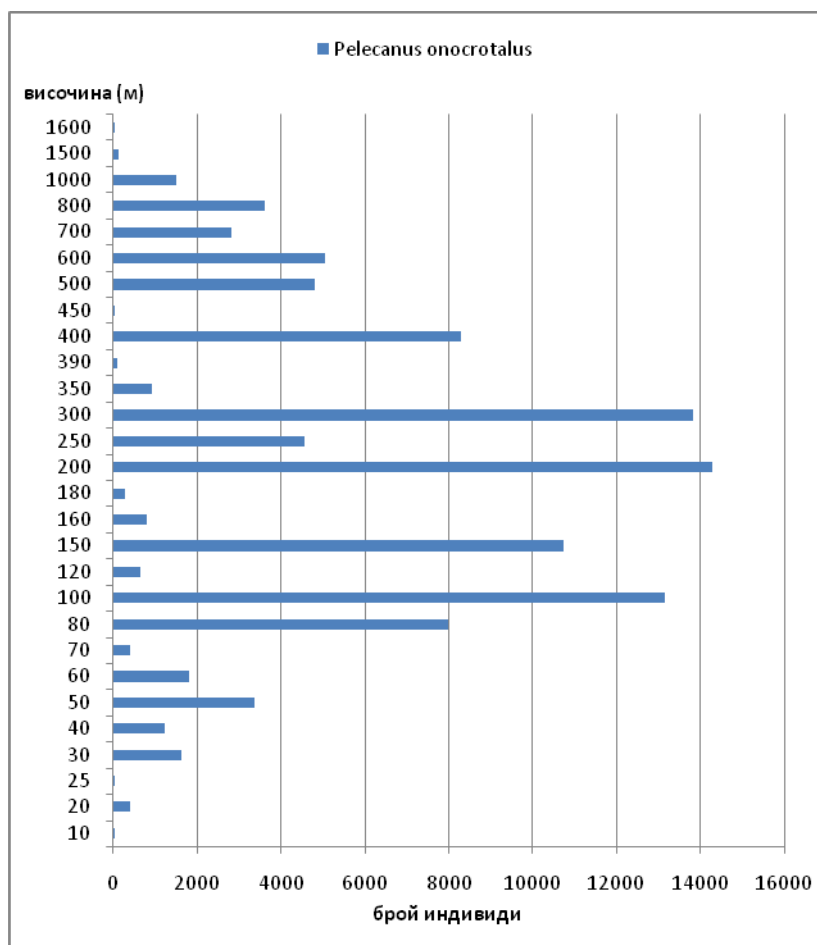
На базата на наблюденията на розовия пеликан на 10 от наблюдателните точки може да се заключи, че най-голям брой птици прелитат изследвания район на Южна България и Добруджа в периода между 9 и 16 ч. Рано сутринта са регистрирани в района на Атанасовско езеро, както и в близост до наблюдателните точки Ветрен и Равнец. Късно следобед, освен в района на Бургаските езера, също и при Вранино в Добруджа. – единични екземпляри са регистрирани в район на наблюдателна точка Дуранкулак. Предобед повечето ята розови пеликани летят височина до 200 м, по-малко, в пояса между 200 и 500 м и много малък брой птици летят над 500 м. Следобед значителен брой птици летят на височина под 200 м, но голям брой птици прелитат на височина над 200м. В обедните часове малък брой птици летят в най-ниския височинен пояс.

Фигура 14. Връзка между дневната динамика на прелета на розовия пеликан и височината на полета по време на есенна миграция 2012 г.

Височинно разпределение на прелитащите реещи птици

По време на есенната миграция 2012 г. в Южна България и Добруджа розовите пеликани са наблюдавани да прелитат на височина от 10 м до 1600 м, като най-много птици прелитат на височина между 80 и 150 м и между 200 м и 400 м. (фигура 15). На практика 13% от розовите пеликани са прелетели на височина над 500 м, 32% - на височина между 200 и 500 м и 15% - на височина под 200 м.

Фигура 15. Височина на полета при розовия пеликан по време на есенната миграция 2012 г.

Миграционни потоци

Основното направление на прелитащите розови пеликани в южна България, в района на Бургаските езера е с посока югозапад и по-малко на юг на наблюдателните точки Ветрен и Атанасовско езеро. На наблюдателната точка при Равнец основното направление на прелета е в посока юг. В Добруджа в най-западната наблюдателна точка - Гешаново, основното направление на прелета на розовите пеликани е юг, докато на изток птиците летят както на юг, така и на юг-югозапад и на югозапад. В най-източните наблюдателни точки – Дуранкулак, Свети Никола, Каварна, основното направление на прелета на пеликаните е югозапад.

На 2.9.2012 г. ято от 110 розови пеликана и един къдроглав пеликан, регистрирано на наблюдателната точка в Гешаново премина източно от наблюдателната точка при Равнец в Южна България два часа по-късно, което показва че птиците са преодолели разстоянието между двете наблюдателни точки със скорост около 65 км/ч., като най-вероятно са прелетели през източната част на Защитена зона „Провадийско-Роякско плато” и западната част на 33 „Камчийска Планина”, поддържайки основна посока юг-югозапад. В района на Равнец направлението на полета на ятото бе на югоизток.

Използване на района за стационаране и нощуване от реещи птици

Малобройни ята от 6-7 птици са наблюдавани да нощуват в Дуранкулашкото езеро в края на август 2012 г. През август и септември са наблюдавани ята розови пеликани да нощуват в Атанасовско езеро и Бургаското езеро.